

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - מכתב לביאליק

מאת: רינת פרימו
איורים: אבי עופר
הוצאה: ידיעות ספרים
קבוצת גיל: כיתה ב'

האזינו לסיפור "מכתב לביאליק"
אנו מזמינים אתכם/ן להאזין להקלטה הקסומה של הסיפור "מכתב לביאליק", מאת: רינת פרימו | איורים: אבי עופר | הוצאת: ידיעות ספרים (כיתות ב')

יוצרים ומגישים ירדן בר כוכבא הלהפרין ודידי שחר
מוזיקה ונגינה טל בלכרוביץ'
פתיח דידי שחר

מוכנים/ות? מת חי לים!

כתיבת רצפי מילים על הלוח ולבקש מהתלמידים לנסות להבין מה כתבנו
אפשר לפתוח את השיעור בכתיבת רצפי מילים על הלוח ולבקש מהתלמידים לנסות להבין מה כתבנו למשל,
בוקרטובילדים, מימוכנלפתוחההדלת, רוצימספרחדש? לאחר שהתלמידים פיצחו את רצפי המילים, נפנה לקרוא את הספר.

השָׂרָאָה

לנסות וללמוד לדקלם שירים
לילי ובני כיתתה לומדים לדקלם שיר בעל-פה. כדאי להציע גם לתלמידים שלכם לנסות וללמוד לדקלם שירים:
'קן ציפור', 'פסי בכינור' ושירים אחרים.

חגיגה

לערוך בבית הספר חגיגה של שירי ביאליק
אפשר לערוך בבית הספר חגיגה של שירי ביאליק, כאשר הילדים מציגים את יצירותיו במגוון דרכים: דקלום,
שירה, אמנות ועוד.

לְצֵאת הַחוּצָה

לצייר את השיר 'קן ציפור' ולעטר את הציור בעלים ובזרדים שהילדים יאספו בחצר
ניתן לבקש מהתלמידים לצייר את השיר 'קן ציפור' ולעטר את הציור בעלים ובזרדים שהילדים יאספו בחצר
וידביקו על היצירה.

שיחה

כל מי שקורא או שומע שיר יכול להחליט בעצמו על מה הוא מספר ואיך נראים הדברים...
ניצן כותבת לילי: "כל מי שקורא או שומע שיר יכול להחליט בעצמו על מה הוא מספר ואיך נראים הדברים?"
תחשבי ותחליטי בעצמך איך נראה הספנתעיר". אפשר לפתוח דיון בכיתה ולשאל את התלמידים מה דעתם על
התשובה של ניצן? מתי נכון להחליט בעצמנו ומתי יש תשובה אחת נכונה?

ניתן להאזין לשירים ולשיר ביחד
האם התלמידים מכירים את לחני השירים 'קן ציפור' ו'פסי בכינור'? ניתן להאזין לשירים ולשיר ביחד:

[קן ציפור](#)

[פסי בכינור](#)

לבקש מהתלמידים לחפש בבית בולים מעניינים
אפשר להסב את תשומת לב הילדים לבולים המופיעים בספר, ולהסביר להם מדוע מופיעה חותמת על הבולים.
ניתן לבקש מהתלמידים לחפש בבית בולים מעניינים, ממדינות העולם, ולהציג אותם בכיתה. כדאי לשאול אם
לאחד ההורים אוסף של בולים מיוחדים.

ביתנו של חיים נחמן ביאליק נהפך למוזיאון ומוצעים בו סיורים מודרכים לתלמידים. פרטים באתר המוזיאון:
[ביתנו של חיים נחמן ביאליק נהפך למוזיאון ומוצעים בו סיורים מודרכים לתלמידים. פרטים באתר המוזיאון:](#)

האם כמו לילי גם לכם או לילדיכם היו פעם שגיאות משעשעות בהבנת מילים בשירים?
האם כמו לילי גם לכם או לילדיכם היו פעם שגיאות משעשעות בהבנת מילים בשירים? אפשר להיזכר בהן יחד.

השָׁרָאָה

לילי ובני כיתתה לומדים לדקלם שיר בעל-פה
לילי ובני כיתתה לומדים לדקלם שיר בעל-פה. גם אתם יכולים לנסות ללמוד לדקלם את "קן ציפור", "יוסי
בכינור" ושירים אחרים. האם היה קשה לזכור את המילים? לפעמים קל יותר לזכור מילים לשירים מולחנים.

שִׁיחָה

כאשר משהו אינו מובן לה, לילי לא מתביישת לשאול
כאשר משהו אינו מובן לה, לילי לא מתביישת לשאול. אתם יכולים לקרוא את הסיפור יחד ולבקש מהילדים
לשאול על כל דבר שאינו ברור להם (מדוע ביאליק לא עונה למכתב? מה זה "המה הרחוב" ומה זה "מחולות"?).
כדאי לעודד את הילדים לשאול ולשאול.

השָׁרָאָה

גם ילדיכם יכולים לנסח מכתב ולשלוח אותו בדואר
בעידן האינטרנט נדמה כי "אמנות כתיבת המכתבים" כמעט פסה לחלוטין מן העולם. בעקבות המכתב ששלחה
לילי לביאליק, גם ילדיכם יכולים לנסח מכתב ולשלוח אותו בדואר. תוכלו לחשוב על סבא או סבתא או על אחד
הדודים שברצונכם לשאול אותו שאלה או לכתוב לו מכתב. תוכלו לכתוב יחדיו את שאלתכם ולהוסיף מספר
מילים, להכניס את המכתב לתוך מעטפה ולמלא את הפרטים, בדיוק כפי שעשתה לילי, ואז לצאת לטיול משותף
אל תיבת הדואר ולשלשל את המעטפה. בוודאי גם ילדיכם יקבלו תשובה.
ניצן כותבת לילי: "כל מי שקורא או שומע שיר יכול להחליט בעצמו על מה הוא מספר ואיך נראים הדברים?
תחשבי ותחליטי בעצמך איך נראה הספנתעיר". אפשר לשאול את ילדיכם אם הם היו שמחים לקבל תשובה כזו?
או מה הם היו כותבים לילי לו היו מקבלים את מכתבה?

שִׁיחָה

האם האיור משעשע בעיניכם?
ניתן להתבונן באיור המתאר כיצד לילי ציירה את השיר "יוסי בכינור". האם האיור משעשע בעיניכם? (שמתם

לב למכונת המתנממת?) כיצד אתם הייתם מאיירים את השיר הזה? אפשר לחפש יחד איורים שונים לאותו השיר ולזהות את השוני ואת הדמיון ביניהם.

העשרה

ביאליק כתב עוד שירים רבים לילדים
ביאליק כתב עוד שירים רבים לילדים, למשל "רוץ בן סוסי", "נד נד", "צילי וגילי" ועוד. תוכלו לחפש אותם בבית או בספרייה ולקרוא אותם יחד. אפשר לבחור כמה שירים אהובים, לצייר אותם לפי דמיונכם ולהכין אוסף שירי ביאליק אישי המאויר במו ידיכם.

לצאת החוצה

בביקורכם הבא בתל אביב אתם מוזמנים לבקר בביתו של חיים נחמן ביאליק שנהפך למוזיאון [בביקורכם הבא בתל אביב אתם מוזמנים לבקר בביתו של חיים נחמן ביאליק שנהפך למוזיאון. עד אז תוכלו לגלוש לאתר הבית של המוזיאון ולהביט בביתו של המשורר הלאומי.](#)
אנו מאחלים לכם קריאה מהנה ושיחה נעימה!

העשרה

חיים נחמן ביאליק (1873-1936)
חיים נחמן ביאליק (1873-1936)

המשורר והסופר הלאומי חיים נחמן ביאליק עסק בפעילות ספרותית מגוונת: הוא כתב מסות, חיבר סיפורים, כתב שירים לילדים ולמבוגרים, תרגם יצירות קלאסיות לעברית, עיבד וערך אגדות ועוד. בין יצירותיו: "ספר האגדה" (אותו הוא ערך יחד עם י"ח רבניצקי), "ויהי היום", אוסף "שירים ופזמונות לילדים" ועוד.

במפעל חייו בנה ביאליק גשר בין העברית בת אלפי השנים לבין העברית המתחדשת בארץ ישראל והשפיע רבות על התרבות היהודית המודרנית. על אף שביאליק ורעייתו לא זכו להיות הורים לילדים, הוא כתב שירים רבים לילדים ונודע בחיבתו הרבה אליהם.

עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה www.pjisrael.org